Тема.

Олександр Довженко – видатний український кінорежисер і письменник. «Ніч перед боєм» - твір про героїзм, самовідданість, патріотичні почуття українців.

Восьмикласники!

Сьогодні на уроці ви:

- дізнаєтесь про цікаві сторінки життя і творчості Олександра Довженка;
- поглибите свої знання про особливості творчої манери митця;
- ознайомитеся зі змістом оповідання «Ніч перед боєм»;
- проаналізуєте ідейно-художній зміст оповідання;
- простежите, як випробування гартують характер героїв;
- прочитаєте та проаналізуєте зміст оповідання, з'ясуєте його ідейну спрямованість;
- висловите своє ставлення, думки та міркування з приводу проблеми патріотизму і можливості його формування в сучасних умовах;
- повторите жанри епосу, сюжетні елементи.

ЦІКАВО ЗНАТИ

Літературна карта України

Іпатій Потій Поліщук В. Леся Українка

Васильченко С. Кричевський Ф.

Яворський Стефан

Туптало Д.

Войчук М. Огієнко І. Чубинський Гребінка Е. Остап Вишня

Іван Вишенський Бойчук М. Огієнко І. Чубинський п. Гребінка Е. Остап Вишня

Войчук М. Огієнко І. Чубинський П. Осковорода Г.

Франко І. Шашкевнч М.

Фуданновський В.

Ардан І. Лесь Курбас Пулюй І.

Крушельницька С.

Коцюбинський М.

Тулак-Артемовський П.

Котляревський І.

Котляре Ісмаїл Гаспринський

Олександр Довженко є постаттю світового значення.

«Я син свого часу і весь належу сучасникам своїм» (О. Довженко).

«Кому ж, як не мені, сказати було слово на захист свого народу, коли отака велика загроза нависла над нещасною моєю землею. Україну знає лише той, хто був... на її пожарах сьогодні. ..» (О. Довженко).

«Слов'янство поки що дало світові в кінематографії одного великого митця, мислителя і поета — Олександра Довженка» (Чарлі Чаплін).

Олександр Петрович Довженко народився 10 вересня 1894 р. в с. В'юнищі (нині смт. Сосниця), що на Чернігівщині, у родині неписьменних селян. Батьки мали 14 дітей, з яких вижило лише двоє — Сашко та Поліна, майбутній лікар.

Батьки О.Довженка
Петро Семенович та Одарка
Єрмолаївна

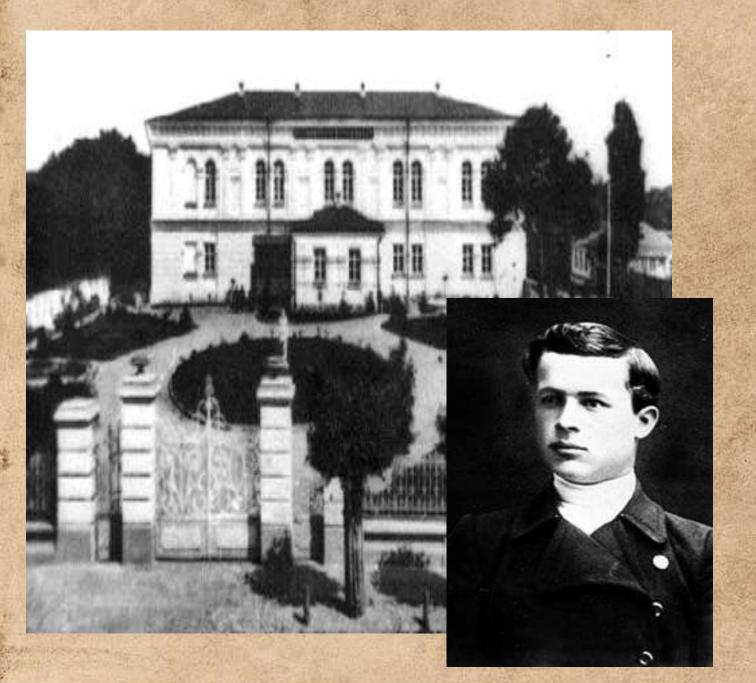

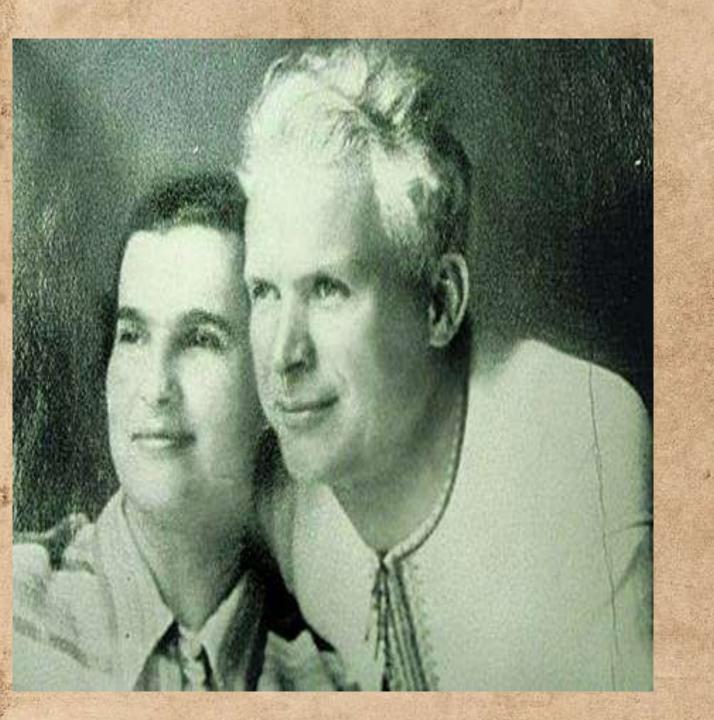
Автопортрет. Батьківська хата О. Довженка

Музей О. Довженка

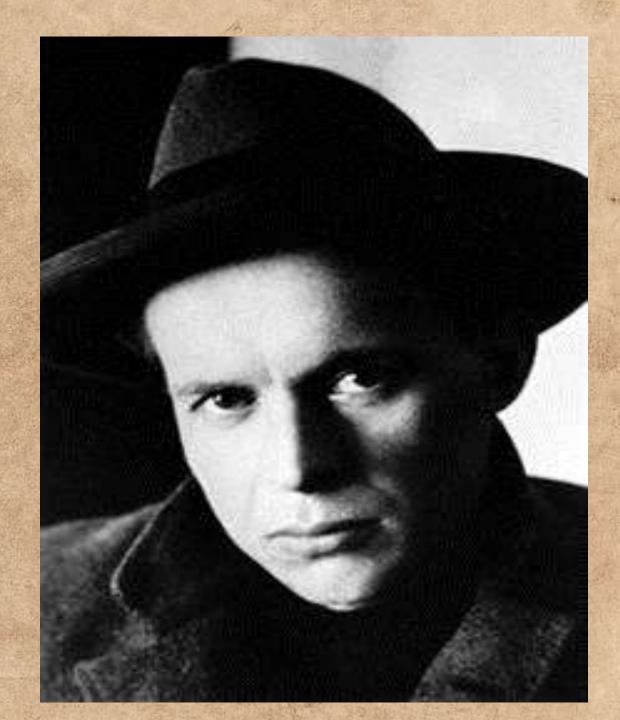

Олександр спочатку Глухівському навчався в вчительському інституті, потім учителював Житомирі, Києві. Він мріяв Академії навчатися В мистецтв, бо відчував потяг до малярства, проте вступив на економічний факультет Київського комерційного інституту.

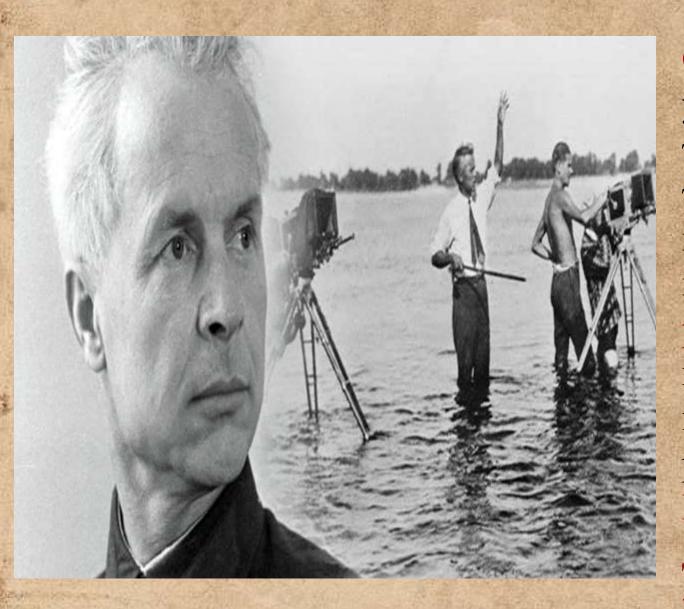

О. Довженко із дружиною Ю. Солнцевою

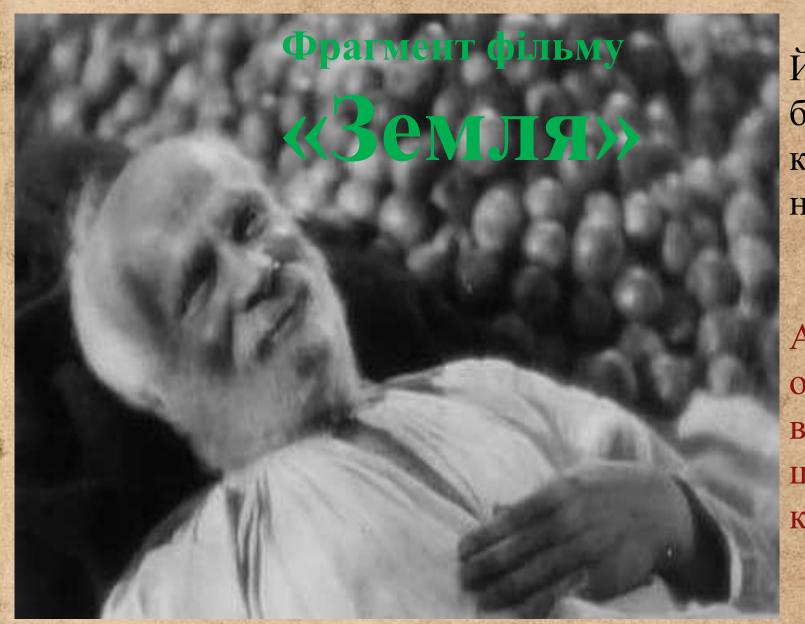
1921 р. О. Довженка направили за кордон на дипломатичну службу, цікавими були життя й робота у Варшаві, Парижі, Лондоні, Берліні... У німецькій столиці Олександр приватно навчався в майстерні відомого на всю Європу художника Віллі Єккеля, часто відвідував лекції в Берлінській академічній вищій школі мистецтва. образотворчого Повернувшись в Україну, О. Довженко став відомим у мистецьких колах художником-ілюстратором, автором політичних карикатур.

Український Мікеланджело

1926 р. митець потрапляє до Одеси, яка в ті часи була колискою українського кіномистецтва, що тільки-но зароджувалося. Й ось тут він зрозумів, що саме кіно його природна стихія. Перші ж його кінороботи «Васяреформатор» і «Ягідка кохання» мали успіх, а фільм «Земля» приніс митцю світову славу. 1933 р. О. Довженко переїхав ДО Москви, потім працював на Далекому Сході, тут він зняв фільм «Аероград».

Його фільм «Земля» (1930) було віднесено кінокритиками до десяти найкращих фільмів світу.

А вже 2015 року світова організація ЮНЕСКО внесла його до списку шедеврів світового кінематографу.

Кадр з фільму «Зачарована Десна»

На початку війни разом із Київською кіностудією, якою керував, переїздить до Уфи, а згодом до Ашхабада. Проте добровольцем іде на фронт як кореспондент газети «Красная армия», потім бере участь у визволенні Харкова та Києва. У цей період О. Довженко пише статті й оповідання, які друкують фронтові газети, починає вести свій знаменитий «Щоденник», пише кіноповість «Зачарована Десна». Саме в цей час світ побачило оповідання «Ніч перед боєм» про героїзм і самовідданість українців, проявлені під час воєнного лихоліття. З цим твором ви сьогодні ознайомитеся.

1943 р. О. Довженко завершує кіноповість «Україна в огні», яку Сталін заборонив друкувати й ставити за нею фільм. Це стало відчутним ударом для митця. У повоєнний час письменникові не дозволяли повернутися Україну, його мучила серцева недуга, і до останніх своїх днів митець жив у Москві.

Друга світова війна — глобальний збройний конфлікт, що тривав від <u>1</u> вересня 1939 до 2 вересня 1945 року. У війні взяло участь понад 60 країн, зокрема всі великі держави, які утворили два протилежні військові табори: блок країн Осі та антигітлерівську коаліцію («союзники»). Безпосередню участь у бойових діях брали понад 100 мільйонів осіб. Супротивні держави кинули всі економічні, промислові та наукові можливості на потреби фронту, стираючи різницю між цивільними та військовими ресурсами. Загальні людські втрати оцінюються від 50 до 80 мільйонів осіб, більшість із яких були мешканцями Радянського Союзу та Китаю. Друга світова війна відзначилася численними масовими вбивствами і злочинами проти людяності, насамперед Голокостом, стратегічними килимовими бомбардуваннями та єдиним в історії військовим застосуванням ядерної зброї.

ВИДАТНІ БОЇ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

ОБЛОГА ЛЬВОВА НІМЕЦЬКИМИ І РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ 12 - 22.09.1939

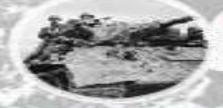
КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКА ОПЕРАЦІЯ 24.01 - 17.02, 1944

7.07 - 19.09.1941

250-ДЕННА ОБОРОНА СЕВАСТОПОЛЯ 12.09.1941 -10.07.1942

4 БИТВИ ЗА ХАРКІВ: ОСІНЬ 1941, ВЕСНА 1942, ЗИМА-ВЕСНА 1943, ЛІТО 1943

3 території України німецьких окупантів виганяли 1-й, 2-й, 3-й та 4-й Українські фронти

• Які асоціації викликає у вас слово «ВІЙНА»?

• Як ви думаєте, чому О. Довженко описує

дані події?

Смерть

Плач

Руїни

Голод

Bmpamu

Каліцтва

У листі до своєї дружини від 4 червня 1942 року Олександр Довженко пише «Я буду писати про страждання і героїзм, і трагедію свого народу».

Слово вчителя

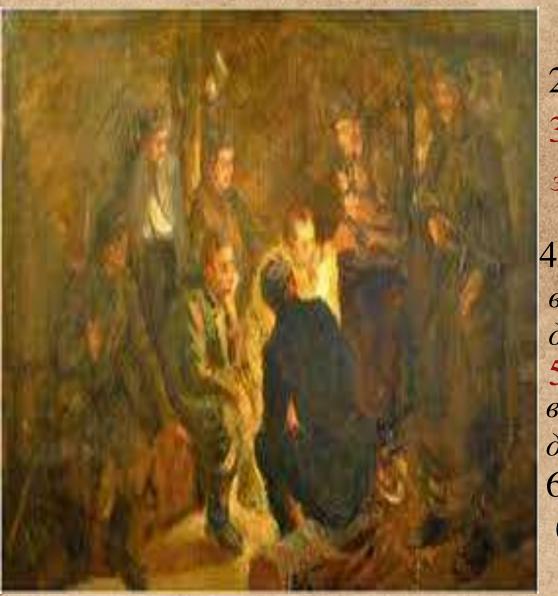

Оповідання «Ніч перед боєм» Олександра Довженка захоплює напруженим і цікавим сюжетом, героїчним характером і духовною красою його героїв.

Командир Петро Колодуб перед боєм ділиться нелегким воєнним досвідом. Це сторінки відступу радянських військ. Але саме вони звели долі Колодуба та дідів Платона і Савки, патріотизм яких став мотивуючою силою для багатьох воїнів. Отже, поговоримо сьогодні про патріотизм українців, героїв твору «Ніч перед боєм».

Клоуз-тести. І група

Для того, щоб пригадати зміст оповідання, виконаємо наступні клоуз-тести.

- 1. Рід твору -... епос.
- 2. Жанр -... оповідання.
- 3. Тема твору ...

зображення патріотизму трудового народу у Другій світовій війні.

- 4. Петро Колодуб завжди пам'ятав... відступ радянських військ, переправу через Десну, діда Платона і діда Савку, їх страждання і сльози.
- 5. У творі порушено проблеми... воєнного лихоліття, патріотизму, солдатської дружби.
- 6. Помічником на переправі для діда Платона був... онук та дід Савка.

Клоуз-тести. П група

Для того, щоб пригадати зміст оповідання, виконаємо наступні клоуз-тести.

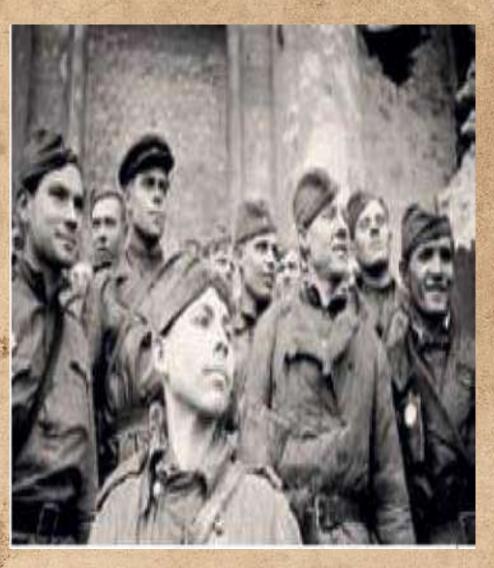

- 7. Дід Платон згадує українську народну пісню про...
- національного героя Морозенка.
- 8. Події відбуваються на ... Десні.
- 9. Дід Платон Півторак ставить у приклад бійцям... свого сина полковника Левка Півторака, який прославився героїзмом.
- 10. Слова «Перемагають горді, а не жалісливі» належать... діду Платонові Півтораку.
- 11. Іван Дробот був... онук діда Платона.
- 12. Оповідання має назву «Ніч перед боєм», тому що ...
- саме в ніч перед боєм бійці говорили про патріотизм і його коріння.

«Сюжетний ланцюжок»

(Для капітанів команд)

Записані на окремих листках події розмістити в хронологічному порядку

- Питання Івана Дробота про секрет героїзму Петра Колодуба, героя Радянського Союзу.
- Розповідь Колодуба про важливий епізод життя.
- Роздуми про бойове братство.
- Розповідь про відступ радянських військ.
- Переправа через Десну.
- Діалог дідів із бійцями про страх і ненависть.
- Сльози діда Платона.
- Бажання Петра Колодуба зустрітися з дідом Платоном.
- Вістка про героїчну смерть дідів.
- Готовність до бою.

Працюємо над змістом твору

1 2 3

Кроссенс

- Для наступної роботи використаємо кроссенс.
- Назвіть і коротко проаналізуйте епізоди твору за картинками. Для підтвердження прочитайте цитати з твору до картинок 6,7,8.

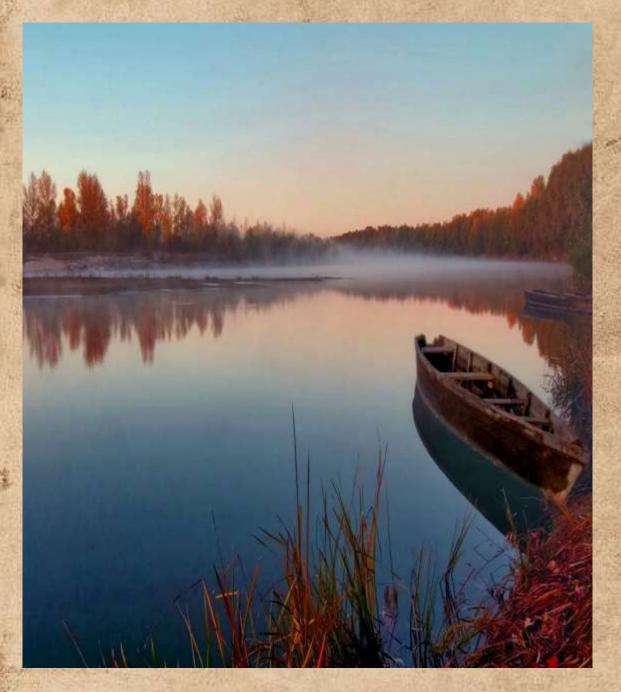

Кроссенс. Тлумачення

1939-1945 ПАМ'ЯТАЕМО ПЕРЕМАГАЕМО

• 1. Бійці в землянці в ніч перед боєм. 2. Дід Савка був схожий на Миколу-угодника. 3. Відступаючим потрібно було переправитися через Десну. 4. Дід Платон ставить у приклад героїзм сина - полковника Левка Півторака. 5. Відступ військ. 6. Бійці дізналися про загибель дідів. 7. Хвилина мовчання бійців. 8. Готовність до бою. 9. Оповідання «Ніч перед боєм» - літопис мужності, героїзму, патріотизму українського народу у Другій світовій війні.

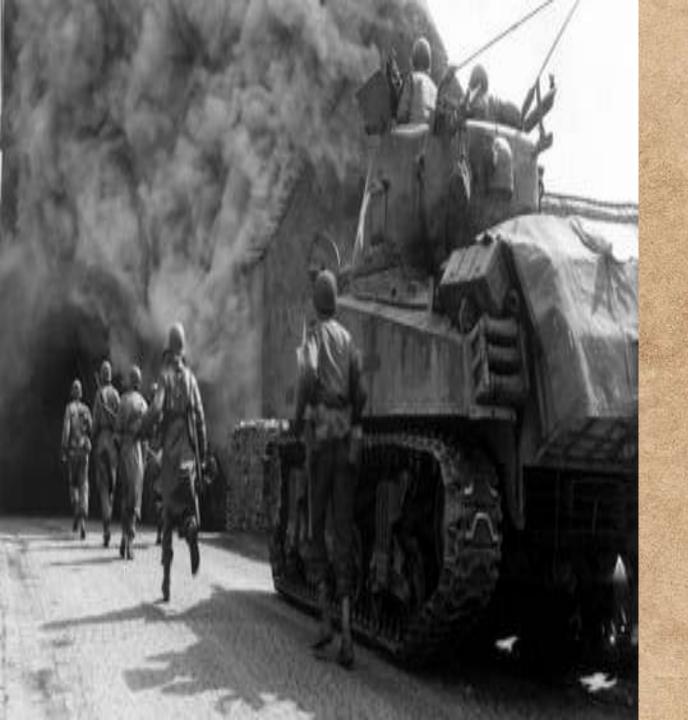

« - Ні, товаришу капітан, не поклонитесь ви діду Платону,- зітхнув молодий танкіст.

Всі обернулись. Це був Іван Дробот.»

«Всі встали. Цілу хвилину сім'я бійців стояла мовчки. Колодуб був блідий і урочистий. Він стояв з закритими очима. Потім на мить він став на одне коліно, і всі послідували за його рухом.»

«- Готові до бою,- спитав Колодуб і виріс перед бійцями, як дід Платон на Десні.

- Готові на будь-який огонь!!!»

Слово вчителя

Кожен із них на другий день пішов у бій, як і мільйони інших воїнів. Чи повернулись вони із бою?

Наші квіти сьогодні всім, хто у різні часи боронив кордони нашої України, наша пам'ять тим, хто віддав за неї життя!

Кому б ви сьогодні їх подарували?

Міні-дискусія

- Який уривок із твору найбільше вразив вас?
- Як ви вважаєте, чому діди на Десні мали такий вплив на Петра Колодуба?
- Що стало причиною того, що всі бійці були готові до бою?
- Що ви знаєте про війни сьогодення? Яких принципів потрібно дотримуватися людям, щоб встановити мир на планеті Земля?

Слово вчителя

Дру́га світова́ війна́... Нагадаємо: у ній взяло участь понад 60 країн, понад 100 мільйонів осіб. Загальні людські втрати оцінюються від 50 до 80 мільйонів осіб.

Здається, так просто: живіть у мирі, шануйте один одного, адже одне сонце зігріває нас всіх, одне життя дано кожному із нас, і берегти його потрібно - як найбільший Божий дар.

Формула миру дуже проста. І не потрібно вигадувати «ровера»: він давно вже побутує на вулицях наших міст і сіл. Правила щасливого життя написані Творцем неба і землі і дані людству як «Десять Божих заповідей». Живіть, творіть, обробляйте землю і будьте щасливі! Зробіть це заради того, щоб ніколи ні в Десну, ні в іншу ріку, ні на землю не падали сльози наших людей, як падали вони у діда Платона.

Ровер (діалект) – велосипед.

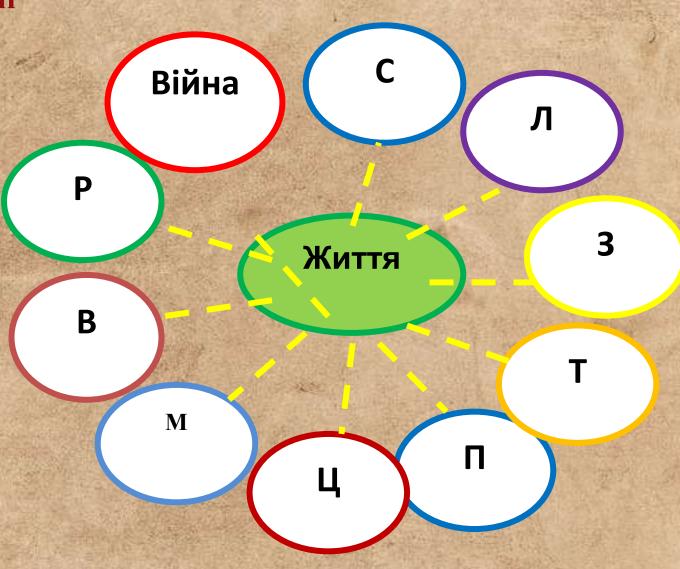
Асоціативний кущ « Заломлений промінчик»

Опрацювання проблеми миру на Землі

Слово вчителя. Найбільша цінність кожної людини — життя.

- Які асоціації, пов'язані з цим словом, у вас виникають?
- словом, у вас виникають?
 Складання асоціативного куща до слова життя. Підібрати слова за літерами, позначеними на малюнку.
- Заломлений промінь антонім до слова «ЖИТТЯ».

Життя - мир, цінність, щастя, любов, воля, забезпеченість, родина, робота, турбота, сім'я, патріотизм.

Назвіть «три кити», три ключових слова, які можуть презентувати оповідання «Ніч перед боєм».

Відповідь: страждання, патріотизм, боротьба.

Я пригадав...

Я запам'ятав...

Мене вразило...

Домашне завдання:

